

Innst. S. nr. 49

(2003-2004)

Innstilling til Stortinget fra kommunalkomiteen

Dokument nr. 8:136 (2002-2003)

Innstilling fra kommunalkomiteen om forslag fra stortingsrepresentantene Magnhild Meltveit Kleppa og Arne Braut om en særskilt kompensasjon til Sør-Trøndelag fylkeskommune i forbindelse med utbyggingen av Regionsykehuset i Trondheim (RiT) 2000

Til Stortinget

SAMMENDRAG

I dokumentet fremmes følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen innlede forhandlinger med Sør-Trøndelag fylkeskommune med sikte på å komme til enighet om en kompensasjon vedrørende kapitalkostnader knyttet til Regionsykehuset i Trondheim 2000-utbyggingen."

Ved statlig overtakelse av spesialisthelsetjenesten ble det foretatt et uttrekk fra rammefinansieringen til Sør-Trøndelag fylkeskommune på 91 mill. kroner basert på kapitalkostnader, til tross for at ekstraordinære kapitalkostnader ble finansiert på andre måter enn gjennom rammeoverføringen.

Forslagsstillerne mener det er grunn til å foreta en revurdering av rammetrekket for Sør-Trøndelag fylkeskommune i forbindelse med statlig overtakelse av spesialisthelsetjenesten, samt vurdere å kompensere Sør-Trøndelag fylkeskommune for uttrekk basert på kapitalkostnader som var forutsatt dekket utenom inntektsrammen.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sigvald Oppebøen Hansen, Reidar Sandal, Karl Eirik Schjøtt-

Pedersen og Signe Øye, Fremskrittspartiet, Torbjørn Andersen og Per Sandberg, Sosialistisk Venstreparti, Karin Andersen og Heikki Holmås, og Senterpartiet, lederen Magnhild Meltveit Kleppa, legger til grunn at det ordinære oppgjøret mellom staten og fylkeskommunene som følge av statlig overtaking av sykehusene, er ferdigbehandlet fra Stortinget sin side.

Flertallet legger videre til grunn at når forslagsstillerne tar opp forslag om å be Regjeringen innlede forhandlinger med Sør-Trøndelag fylkeskommune, gjelder det uavkortet oppfølging av de avtaler som i sin tid ble inngått i forbindelse med utbyggingen av RiT 2000.

Flertallet viser til at utbyggingsavtalen mellom Sør-Trøndelag fylkeskommune og staten medførte et betydelig og viktig løft for å skape et moderne og effektivt regionsykehus for Midt-Norge. Flertallet viser til det særskilte finansieringsopplegget som lå i denne avtalen. Kun gjennom betydelig statlig medfinansiering var det mulig å realisere dette prosjektet.

Flertallet viser videre til at Sør-Trøndelag fylkeskommune fikk ekstraordinære midler for å finansiere de høye kapitalkostnadene knyttet til prosjektet. Ved uttrekket av rammetilskuddene til fylkeskommunene etter sykehusreformen ble uttrekket for Sør-Trøndelag fylkeskommune basert på kapitalkostnader som var forutsatt dekket på annen måte. Flertallet mener derfor at Sør-Trøndelag fylkeskommune blir trukket for kostnader de ikke skal dekke over sin ordinære ramme.

Flertallet mener Sør-Trøndelag fylkeskommune må ytes tilstrekkelig kompensasjon for dette forhold. Dette må skje uten at de øvrige fylkeskommuner blir berørt. Flertallet fremmer derfor forslag om at Regjeringen må innlede særskilte forhandlinger med Sør-Trøndelag fylkeskommune om en hensiktsmessig kompensasjon for uttrekk knyttet til kapitalkostnader ved RiT 2000-utbyggingen. Flertallet forutsetter at

Regjeringen legger resultatet av forhandlingene fram for Stortinget på egnet måte.

Flertallet har for øvrig ingen merknader og fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen innlede særskilte forhandlinger med Sør-Trøndelag fylkeskommune om en hensiktsmessig kompensasjon for uttrekk knyttet til kapitalkostnader ved RiT 2000-utbyggingen."

Komiteens medlemmer fra Høyre, Peter Skovholt Gitmark, Hans Kristian Hogsnes og Kari Lise Holmberg, og fra Kristelig Folkeparti, Leif Christian Johansen og Anita Apelthun Sæle, viser til at avtalen mellom staten og Sør-Trøndelag fylkeskommune av 9. september 1999 lå til grunn for utbyggingen av nytt regionsykehus i Trondheim (RiT 2000), slik også kommunal- og regionalministeren gir uttrykk for i brev av 29. september 2003 til kommunalkomiteen. Avtalen ble godkjent av Stortinget og erstattet tidligere avtale mellom partene av 1996.

Disse medlemmer viser til at RiT 2000-utbyggingen hadde et kostnadsoverslag på 7,275 mrd. kroner. Etter avtalen finansierte staten inntil 80 pst. av utbyggingskostnadene og Sør-Trøndelag fylkeskommune det resterende. I den forbindelse viser disse medlemmer til avtalens punkt 5.2:

"Fylkeskommunen dekker gjenstående kostnader ved utbyggingen herunder kostnader for utstyr og inventar til sykehusdelen. Fylkeskommunen dekker halvparten av utviklingskostnadene (FOU)."

Disse medlemmer har merket seg at fylkeskommunen plikter videre, i henhold til avtalen, å oppfylle kravet om at de statlige tilskuddene/overføringene som helhet benyttes til utbyggingen og til eventuelle merutgifter til driften til RiT som følge av utbyggingen. Videre forplikter fylkeskommunen seg til å avgrense veksten i utgifter til øvrig sykehusdrift og øvrige sektorer i byggeperioden. Disse medlemmer vil understreke at Sør-Trøndelag fylkeskommune også var ansvarlig for å gjennomføre utbyggingen innenfor de rammer som ble fastlagt i den reviderte avtalen.

Disse medlemmer viser til at det som følge av statens overtagelse av spesialisthelsetjenestene ble foretatt gjeldsletteoppgjør overfor fylkeskommunene. Disse medlemmer vil påpeke at utbyggingen av RiT 2000 ble hensyntatt i dette oppgjøret. Som følge av sletting av fylkeskommunenes gjeld, ble det beregnet uttrekk fra fylkeskommunenes rammetilskudd som følge av redusert behov for å dekke renter og avdrag på lån. Disse medlemmer er kjent med at disse beregningene er gjort likt for alle fylkeskommuner, i tråd med de prinsipper og retningslinjer for gjeldslette-tilskuddet som er lagt til grunn i St.prp. nr. 82 (2000-2001), jf. Innst. nr. 326 (2000-2001) fra kommunalkomiteen. For Sør-Trøndelag fylkeskommune utgjorde dette et uttrekk på 146,9 mill. kroner, herunder 46,3 mill. kroner som følge av gjeldslette knyttet til RiT 2000-prosjektet.

Disse medlemmer vil bemerke at også Sør-Trøndelag fylkeskommune aksepterte prinsippene for oppgjørsformen, selv om dette, som følge av at fylkeskommunen har brukt en relativt lav andel av sine budsjetter på sykehus sammenlignet med andre fylkeskommuner, i en overgangsfase slår negativt ut.

Disse medlemmer har merket seg at Sør-Trøndelag fylkeskommune har hatt en vanskelig økonomisk situasjon gjennom mange år, og konstaterer på denne bakgrunn at fylkeskommunens økonomiske problemer ikke utelukkende kan knyttes til sykehusoppkjøret.

Disse medlemmer vil peke på at det i punkt 5.3 og 5.4 i revidert avtale av 9. september 1999 er lagt til grunn at staten stilte garanti for de fylkeskommunale låneopptak til utbygging av RiT 2000, samt skulle overføre 1,0-1,5 mrd. kroner i ekstraordinært skjønns-tilskudd i utbyggingsperioden. Disse midlene skulle uavkortet benyttes til utbyggingen av RiT 2000. Disse medlemmer vil peke på at det i den forbindelse ble utarbeidet utbetalingsplan. Utbetalingene ble foretatt i henhold til planen, men avsluttet i 2002 som naturlig konsekvens av at prosjektet ble stoppet på fylkeskommunens hånd ved at spesialisthelsetjenesten, og herunder RiT 2000-prosjektet, ble overført til staten.

Disse medlemmer vil bemerke at det framgår av avtalen punkt 5.3 at tildelingen av det ekstraordinære skjønnet skulle baseres på en løpende vurdering av den totale fylkeskommunale økonomi, bl.a. utviklingen i de frie inntektene og rentenivået. I denne vurderingen skulle det sikres en utvikling i tjenestetilbudet til befolkningen i Sør-Trøndelag på linje med øvrige fylkeskommuner.

Disse medlemmer anser derfor at staten sine forpliktelser er oppfylt i henhold til avtalen av 9. september 1999. Disse medlemmer er kjent med at Kommunal- og regionaldepartementet på grunn av fylkeskommunens vanskelige økonomiske situasjon tildeler Sør-Trøndelag fylkeskommune ekstraordinært skjønn både inneværende (10 mill. kroner) og neste år (8 mill. kroner). Disse medlemmer erkjenner at fylkeskommunen til tross for dette vil ha betydelige utfordringer med å tilpasse utgiftsnivået til gjeldende rammer. Disse medlemmer er av den oppfatning at fylkeskommunen selv har ansvar for å skape balanse i egen økonomi, men erkjenner at staten også har et ansvar for å vurdere Sør-Trøndelag fylkeskommunes økonomiske situasjon i forhold til andre fylkeskommuner. Disse medlemmer ber departementet følge utviklingen i Sør-Trøndelag fylkeskommune nøye, og på bakgrunn av utviklingen vurdere en videreføring av ekstraordinært skjønn, herunder å vurdere størrelsen på et eventuelt slikt skjønn.

Disse medlemmer fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

"Dokument nr. 8:136 (2002-2003) - forslag fra stortingsrepresentantene Magnhild Meltveit Kleppa og Arne Braut om en særskilt kompensasjon til Sør-Trøndelag fylkeskommune i forbindelse med utbyggingen av Regionsykehuset i Trondheim (RiT) 2000 - vedlegges protokollen."

FORSLAG FRA MINDRETALL

Forslag fra Høyre og Kristelig Folkeparti:

Dokument nr. 8:136 (2002-2003) - forslag fra stortingsrepresentantene Magnhild Meltveit Kleppa og Arne Braut om en særskilt kompensasjon til Sør-Trøndelag fylkeskommune i forbindelse med utbyggingen av Regionsykehuset i Trondheim (RiT) 2000 - vedlegges protokollen.

KOMITEENS TILRÅDING

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til dokumentet og rå Stortinget til å gjøre slikt

v e d t a k :

Stortinget ber Regjeringen innlede særskilte forhandlinger med Sør-Trøndelag fylkeskommune om en hensiktsmessig kompensasjon for uttrekk knyttet til kapitalkostnader ved RiT 2000-utbyggingen.

Oslo, i kommunalkomiteen, den 20. november 2003

Magnhild Meltveit Kleppa
leder

Leif Christian Johansen
ordfører

